

Brief 1

Naar aanleiding van een nieuwe werkring

Vanmorgen je brief ontvangen. We waren er erg blij mee. Er zijn wel veel aanwijzingen. Niet alleen dat Gods voorzienigheid je daar een plaatsje gaf, maar ook dat Hij het wel maakt. Daar is je vader ook verwonderd over. Weet je nog dat we van de zomer samen naar de kant van Huinen fietsten en over die problemen spraken? 'k Hoop dat je het goed bewaren mag. Ik bedoel: die opmerkzaamheid, hoe tot heden alles zo bestuurd wordt. En weet je hoe je dit het best bewaren kunt? Door tegen jezelf te zeggen: 'Heere, wilt U het bewaren, want ik kan het niet.' Het gehele geheim, ook in onze geestelijke weg, is alles af te geven en toe te vertrouwen aan Hem. Vooral ons hart, zoals het is en hoe het ook is. En daarbij al onze omstandigheden, hoe ze ook zijn, aangenaam of onaangenaam. Dat geheim is alleen te leren door de bearbeiding van Zijn Heilige Geest en door Zijn onderwijzing. Die kan voor ons vaak onbegrijpelijk en onverklaarbaar zijn. Vaak denken we dat het verkeerd gaat.

Weet je wat de ware godsdienst inhoudt? God kennen en onszelf kennen. Daarom past ons altijd de bede: 'Heere, leer mij U en mezelf te kennen.' Het is nodig dat wij schuldig, onwaardig, vernederd, verbrijzeld en verootmoedigd worden (dat is onszelf kennen) en dat wij Hem leren kennen in de majesteit van Zijn deugden. Het is nodig dat daaruit voortvloeit een hartelijke droefheid naar God en dat die nood en droefheid naar God uiteindelijk zo groot worden, dat wij niet buiten die enige Zaligmaker kunnen.

Als God Zijn volk leert, leert Hij hen zo, dat Hij plaatsmaakt voor Zijn Zoon in hun hart. Deze dingen kunnen wij onszelf niet opdringen, ook niet aanmeten. Laat er daarom nog een andere bede tot Hem zijn: 'Heere, wil uit genade (want verdienen doet niemand het) plaatsmaken in mijn hart voor Uw Zoon, over Wie ik veel heb gehoord en gelezen, maar Die ik in waarheid niet ken.'

God wil en bedoelt dat de mens ontdekken zal dat hij niets in zichzelf

heeft, waarmee hij God zal behagen en dat de mens komt als een veroordeelde en schuldige. Je moet bijvoorbeeld de brief aan de gemeente van Laodicea maar eens lezen, Openbaring 3:14-22. Let ook op de raad die de Heere daarin geeft. Je vader moest en moet ook zomaar aantobben, maar onder alles door denkt God aan tobbers. En zeg je, ook over wat ik nu schrijf: 'Ik weet het niet en begrijp het niet', ga dan met je onwetendheid aan Zijn voeten liggen.

Tot zover hierover. Als je je raadsels weer eens schrijft of uitspreekt, ga ik er mogelijk nog wat verder op in. Onthoud toch steeds dat de beste Leermeester de Heere Zelf is, zodat je met alles voor tijd en eeuwigheid altijd bij Hem terecht kunt. (...) Ga verder in alles rustig je gang. Blijf eenvoudig en ongekunsteld, getrouw in je dingen. En dat niet om van mensen gezien te worden, maar omdat je het zo mag zien dat God, Die je deze plaats gaf, dit vraagt. De grootste zegen verkrijgen wij als wij ons werk doen, niet als mensen behagende, maar daarin God dienende met goedwilligheid.⁴ Dat we ook dat van Hem mochten leren.

Brief 2

Leidt voorspoed tot de Heere?

'k Heb gewacht met schrijven tot nu. (...) Tussen deze en de volgende regels ligt een uur. 'k Werd door bezoek opgehouden. Je brief bezorgt me veel werk, want daar is heel wat op te antwoorden. Bovendien vereist de beantwoording van mijn kant de hulp van God en aan jouw kant de zegen van God om haar recht te verstaan. Hier zou ik al alles in één kort antwoord kunnen samenvatten, namelijk: alles wat nodig is gekend te worden tot zaligheid kan een mens, jong of oud, alleen maar wezenlijk en waar leren door de almachtige en onderwijzende bearbeiding van Zijn Heilige Geest.

Mijn grootmoeder (en al Gods ware volk) hield mij altijd voor: 'Vraag

4 Efeze 6:7

steeds om het ontdekkend, onderwijzend licht van Zijn Geest.' Dat heb ik ook nu nog, na ontvangen genade, steeds nodig en ik zal het nodig blijven houden tot het einde van mijn leven. Als Hij onze Onderwijzer en Leidsman wordt, zal Hij ons alles leren. Let erop als je Gods Woord leest, hoe daar telkens op gewezen wordt. Ik zal je een paar teksten noemen. Lees maar eens na in Lukas 11: 9-13, vooral vers 13 en Johannes 16:7-8. In vers 8 staat ook *wat* Hij doet. Veel overdenken dat we niet uit onszelf. Noch door eigen kracht, noch door eigen wijsheid en verstand geholpen kunnen worden, zou de nood en behoefte in ons hart kunnen geven om alles van Hem af te smeken, wat David deed in Psalm 119:3 (berijmd), Psalm 43:3 en Psalm 25:2. Ook in Psalm 139:1, 14.

Je schrijft dat jouw voorspoed je bang maakt, dat ze je niet tot God brengt en je vraagt je af of deze voorspoed wel van God komt. Lees eens Romeinen 2:4 en 5. Voorspoed noch tegenspoed op zichzelf brengen ons tot God, omdat ons hart niet deugt. 't Zit niet in de voorspoed of in de tegenspoed, de kwaal zit in ons hart. Wel kan God de voorspoed gebruiken (heiligen), zodat een mens leert zien hoe boos hij een goedertieren God beledigt en daarover bedroefd naar God wordt. Zo kan Hij ook de tegenspoed gebruiken om hem tot God te doen vluchten. De verloren zoon verlangde terug naar huis toen hij van honger verging.

Dan wil ik je nog een raad geven: sta niet naar *naarheid*, maar naar *klaarheid*. Ik bedoel dit: eis van jezelf niet dat, omdat het bij die en bij die zo is, het daarom bij jou dus ook zo moet zijn. Vraag maar veel: 'Heere, wilt U over mij en mijn hart oordelen. Wil me eens uit genade doen weten hoe U over me denkt.' Schrik dan niet al te zeer als Hij je dat laat zien, maar leg voor Hem open wat je dan ziet.

Je vraagt of je als je bidt, mag weten dat de Heere Jezus als het ware vlakbij staat te luisteren. Toen de discipelen in het scheepje gingen, bleef de Heere achter op een berg om te bidden. De discipelen raakten op zee in de storm en in de nood, Markus 6:48. Wat deden de discipelen? Ze pijnigden zich zeer om het schip voort te krijgen, want de wind was hun tegen. En wat staat ervoor: Hij zag dat vanaf die berg, maar ging niet meteen naar hen toe. Maar Hij zag hen! En wat zeiden ze toen Hij tot hen kwam? Zeiden ze: 'O, dat is de Heere Jezus, Die kennen we wel?' Nee, ze dachten dat het een spooksel was en schreeuwden van

vrees. Alleen toen Hij (in hun nood, let daarop) zei: 'Zijt welgemoed, Ik ben het, vreest niet', toen werd alles goed. Dus vraag maar veel of de Heere je in de nood wil brengen, in die nood waarin Hij Zich openbaren kan.

Daarom ten slotte dit. Wees dankbaar als je met plezier je werk mag doen. Span dan al je krachten in. Wees dankbaar dat alles zo wel gemaakt wordt. Sta niet naar onnodige naarheid. Maar wees bang voor geestelijke zorgeloosheid. Vraag maar veel: 'Heere, houd of maak me ongerust naar U.' 'k Zou je nog zo veel willen zeggen, maar hoop dat je genoeg hebt om over na te denken.

Brief 3

Nu zal ik eens eerst schrijven, hoewel mijn hoofd er niet erg naar staat. Over jou (en over de anderen) loop en lig ik nogal eens te denken. De Heere vroeg eens: 'Adam, waar zijt gij?' Hij vraagt ook (en je vader vraagt het ook): 'Roelie, waar zijt ge?' Ja, waar zit je en waar huis je? Innerlijk en uiterlijk? Ik ben er niet zo erg gerust op. Niet uit wantrouwen, maar uit zorg en liefde. Soms vraag ik me af: Zou Roel wel tegen de omgeving kunnen waarin ze verkeert? Zou ze ongemerkt (dat begint met kleine dingen) afglijden en mee gaan glijden? Lees eens Psalm 119:5 berijmd. Lees voor jongeling 'jongedochter'. De dichter kende zijn hart, kende de gevaren van de ijdelheden. O, dat het eens in je hart moge wonen: 'U zoekt mijn hart; mijn oog blijft op U staren.' Dat je zo bent zoals je schreef in je laatste brief is erg, maar er is van Gods kant doen aan. Veel erger is het als je de middelen die God geeft niet gebruikt. Ik bedoel dat je je niet, zoals je schrijft, uitspreekt voor Hem. Als een zieke over zijn kwaal schrijft of spreekt en niet naar de dokter gaat, sterft hij. Altijd roept het Woord: 'Keert weder, gij afkerige kinderen; Ik zal uw afkeringen genezen.'⁵ Och, blijf en word als een kindeke: eenvoudig, en leg je toch voor Hem neer. Paulus zei tegen de

5 Jeremia 3:22

stokbewaarder: 'Waarom doet gij uzelf kwaad?' God zegt ook tegen ons en Jeremia wijst het ons aan: 'Doe uzelf geen kwaad, door u af te keren.'⁶

Je houdt het zo niet, niemand. Och, waarom zou je je tegen een goeddoend en zegenend God verharderen? Hij kan twee dingen doen. Hij kan je voorspoed blijven geven en zeggen: 'Laat haar haar eigen weg maar doorlopen.' Hij kan ook met tegenspoed komen en je zo op je plaats brengen. Er is nog een derde mogelijkheid: Ninevé vernederde zich tijds voor God en haar bleef het oordeel bespaard. Och, laat Hij je aan Zijn voeten vinden, telkens weer. Bepaal zelf niet of je oprecht en echt bent voor Hem, maar spreek je uit naar de nood van je hart. 'Keer weder, keer weder!' Daarin ligt sterkte.

Nu, ik hoop dat je mijn zorg begrijpt die hieruit spreekt. Het gaat niet om begrip voor mij, maar het gaat om jezelf. Ga ook in kleding enzovoort anderen niet nadoen. Blijf een dochter van vader Koos en moeder Bets. Voor een wederkerend(e) zondaar/zondares is een hartelijk welkom bereid. Hij zal zwijgen in Zijn liefde en zegenen.⁷ Nu, we hopen je weer gauw eens te zien in Putten. Is er iets, schrijf je dan uit.

Brief 4

Bemoedigende waarschuwingen

Nu zal ik jou eens een brief schrijven en ik hoop dat de Heere mij besturen wil. Net als van de anderen, houd ik ook van jou erg veel. Ik begrijp wel dat je het vaak moeilijk hebt en het jezelf ook moeilijk maakt, want dat doen wij, mensen, ook je vader, zo vaak. Toch heb je ook zo veel voorrechten en zegeningen. Ik hoop dat je daar oog voor mag hebben. Pas op dat je een meisje blijft in je karakter en houding, dat je niet verruwt.

6 Jeremia 2:19

7 Zefanja 3:17

En nu is er zo'n strijd in je hart. Soms ben je ver van huis, dan weer is het anders. Meestal val je jezelf tegen, ook ben je wel eens wat onverschillig. Is het zo niet? Dan weer ben je verdrietig, al merken anderen dat niet. Zo is het met ieder mens, de een heeft dit en de ander dat. Nu worden we geroepen, dat geldt al in natuurlijk opzicht, onszelf te oefenen en te vormen en ik hoop dat je dat in het oog houdt. Maar boven alles, de Heere zegt: 'Zonder Mij kunt gij niets doen.' Daarom, kind, wat ik nooit genoeg herhalen kan: leg je steeds in het verborgen aan de voeten van de Heere neer, met al je noden, al je moeiten en al je verdriet. Ook met de hardheid van je hart, met je zonden en schuld. Met alles! Als wij, als onwetenden, onwaardigen, vanuit de erkenning van onze schuld, als hulpelozen en machtelozen, ons maar steeds weer aan Zijn voeten neerleggen, zal Hij ons wel in Zijn hand nemen en ons leren wat wij niet begrijpen.

Ga niet steeds proberen jezelf aangenaam te maken in Gods ogen. Dat maakt je moedeloos, omdat dat altijd weer mislukt. Vraag maar veel of Hij je ontdekken wil door Zijn Heilige Geest. En kom je in strijd, in raadsels, in noden – en dat kom je – ga dan altijd weer aan Zijn voeten zitten en Hij zal je wel leren en onderwijzen. Gods weg is een leerschool, van stap tot stap moeten wij leren. Vraag daarom maar of Hij je op Zijn leerschool nemen wil. Daar ontvangen we ook Zijn liefde, vrede en genade.

'k Word een beetje moe in mijn oog, dus houd ik zachtjesaan op. Misschien later nog eens meer. Als je eens wat hebt dat je me vragen of vertellen wilt, dan doen hoor! Je kunt het ook schrijven. Je vader wil vanuit de verte je ook nog meehelpen en voor je meezorgen. Natuurlijk! Lees nou niet te veel en vooral geen onnodige en onzinnige boeken. Ik hoop dat je wat aan deze brief hebt en mijn zucht is dat God je bij de hand nemen en houden mag. Hij wil dat doen als de getrouwe Verbonds-God.